

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาหาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร ต่อการผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนด้วยกัน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งจะเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียงตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แนวคิดในด้านการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 - 2.1 ในด้านหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 - 2.2 ในด้านวิธีสอนวิชาภาษาไทย
 - 2.3 ในด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
3. แนวคิดในด้านการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 - 3.1 ในด้านการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 - 3.2 ในด้านปัญหาและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 - 3.3 ในด้านลักษณะของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาที่ใช้ครูและผู้ใช้บริการต้องการ
 - 3.4 ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของครูประจำการ

ตอนที่ 2 เป็นการสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่ง อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีคณะครุศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ และอธิการของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ที่เป็นตัวอย่างประชากร
เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นการสรุปข้อเสนอแนะต่อการผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

1. ในด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม อาจสรุปได้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

		ผู้สอนวิชา ภาษาไทย		ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสาย วิชาภาษาไทย		ครูภาษาไทย		นักเรียนมัธยม ศึกษา		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	11	1.62	92	13.46	18	2.63	50	7.72	102	14.93	273	39.97
	หญิง	23	3.36	35	5.12	52	7.61	174	25.34	126	18.44	410	60.02
อายุ	10 - 19 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	228	33.38	228	33.38
	20 - 29 ปี	14	2.04	6	0.87	20	2.92	167	24.45	-	-	207	30.30
	30 - 39 ปี	10	1.46	51	7.46	22	3.22	50	7.32	-	-	133	19.17
	มากกว่า 40 ปี	10	1.46	70	10.24	28	4.09	7	1.02	-	-	115	16.83
วุฒิ การ ศึกษา	มศ. กน	-	-	-	-	-	-	-	-	133	19.47	133	19.47
	มศ. ปุฉาย	-	-	-	-	-	-	-	-	95	13.90	95	13.90
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	11	1.61	4	0.58	32	4.68	-	-	47	6.88
	ปริญญาตรี	13	1.90	96	14.05	59	8.63	191	27.96	-	-	359	52.56
	ปริญญาโท ปริญญาเอก	21	3.07	20	2.92	7	1.02	1	0.14	-	-	49	7.17

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นหญิงมากกว่าชาย คือ เป็นหญิงร้อยละ 60.02 ชายร้อยละ 39.97 โดยจำแนกได้ดังนี้ คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน เป็นหญิงร้อยละ 5.12 ชาย ร้อยละ 13.46

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย เป็นหญิงร้อยละ 7.61 ชายร้อยละ 2.63

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูภาษาไทย เป็นหญิงร้อยละ 25.34 ชายร้อยละ 7.32

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา เป็นหญิงร้อยละ 18.44 ชาย ร้อยละ 14.93

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 10 - 19 ปี มีร้อยละ 33.38 อายุระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 30.30 อายุระหว่าง 30 - 39 ปี ร้อยละ 19.17 และอายุ 40 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 16.83

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิปริญญาตรีี่มากที่สุด คือ ร้อยละ 52.56 นอกจากนั้นเป็นผู้มีวุฒิปริญญาตรีมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 19.47 ะดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 13.90 และผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 7.17

2. แนวคิดในด้านการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

2.1 ในด้านหลักสูตร การผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดคุณภาพของครูภาษาไทยระดับมัศึกษานั้น อาจสรุปแนวคิดในการจัดตามความเห็นของผู้ผลิตครู และผู้ถูกใช้ไว้ในตารางที่ 2 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความสำเร็จตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ต่อการจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
1	การจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรมีการจัดทำร่วมกับสถาบันอื่น	33	97.05
2	สถาบันที่นำจะมีการวางแผนนโยบายร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา คือ		
	2.1 ครูสภา	9	26.47
	2.2 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร	23	67.64
	2.3 สถาบันอื่นที่ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา	31	91.17
3	ควรจัดให้มีศูนย์กลางเพื่อให้สถาบันผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ได้ประสานงานและวางแผนร่วมกัน	34	100
4	ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา		
	4.1 ทุกปี	5	14.70
	4.2 ทุก 2 ปี	9	26.47
	4.3 ทุก 4 ปี	8	23.52
	4.4 ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษา	19	55.87

จากตารางที่ 2 ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ร้อยละ 97.05 เห็นว่าการจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรมีการจัดทำร่วมกับสถาบันอื่น ร้อยละ 91.17 เห็นว่าสถาบันที่น่าจะมีการวางแผนนโยบายร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมมากที่สุด คือ สถาบันอื่นที่ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถามทุกคนเห็นว่า ควรจัดให้มีศูนย์กลาง เพื่อให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาได้ประสานงานและวางแผนร่วมกัน และร้อยละ 55.87 ให้ความเห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา คือ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษา

ตารางที่ 3 หาร้อยละตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) และผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ความเห็นเรื่องระยะเวลาที่กำหนดไว้ 4 ปี ในหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในระดับปริญญาตรี				
	1.1 เหมาะสม	27	79.41	149	66.51
	1.2 ไม่เหมาะสม	6	17.64	59	26.33
2	การผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรแยกผลิตครูภาษาไทยที่สามารถสอน วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะ				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	2.1 ควรแยก	3	8.82	26	11.60
	2.2 ไม่ควรแยก	31	91.17	184	82.14
	การกำหนดสายวิชาในหลักสูตรการผลิต ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควร กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชา ดังนี้				
	3.1 วิชาเอก 1 สายวิชา	6	17.64	15	6.69
	3.2 วิชาเอก 2 สายวิชา	2	5.88	22	9.82
	3.3 วิชาเอก 1 สายวิชา วิชาโท 1 สายวิชา	21	61.76	114	50.89
	3.4 วิชาเอก 1 สายวิชา วิชาโท 2 สายวิชา	8	23.52	65	29.01
4	หลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อ				
	4.1 หมวดวิชาเฉพาะ	16	47.05	124	55.35
	4.2 หมวดวิชาชีฟ	9	26.47	19	8.48
	4.3 ทุกหมวดวิชาเท่ากัน	14	41.17	93	41.51

จากตารางที่ 3 ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย และครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 79.41 และร้อยละ 66.51 ตามลำดับ เห็นว่าระยะเวลา 4 ปี ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการ ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความเหมาะสมแล้ว

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย และครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 91.17 และ 82.14 ตามลำดับ เห็นว่าการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาไม่ควรแยกผลิตครูภาษาไทยที่สามารถสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะ แต่ควรผลิตครูภาษาไทยให้สามารถสอนได้ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ ตอนปลาย

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย และครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 61.76 และ 50.89 ตามลำดับ เห็นว่าการกำหนดสายวิชาในหลักสูตรการ ผลิตครูภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษา ควรกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาเอก 1 สายวิชา และวิชาโท 1 สายวิชา

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย และครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 47.05 และ 55.35 ตามลำดับ เห็นว่าการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาควรให้ความสำคัญต่อ หมวดวิชาเฉพาะมากกว่าหมวดวิชาทั่วไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ผู้ใช้ครู (ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย) และผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ที่มีต่อความสำคัญของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการ ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา		หัวหน้าสาย วิชาภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		1	วิชาหลักสูตรและการ เรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา	31	91.17	115	90.55	62	88.57
2	วิชาจิตวิทยาการศึกษา	25	73.52	95	74.80	48	68.57	124	55.37
3	วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา	31	91.17	87	68.50	60	85.17	166	74.10
4	วิชาวิธีสอนภาษาไทย	31	91.17	111	87.40	59	84.28	181	80.80
5	วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	30	88.23	105	82.68	56	80.00	156	69.44
6	วิชาการวัดและประเมินผล	29	85.29	115	90.55	57	81.42	156	69.44
7	วิชาวาทกรรม	25	73.52	65	51.18	44	62.85	116	51.78
8	วิชาการใช้ห้องสมุดโรงเรียน	19	55.87	70	55.12	37	52.85	128	57.14
9	วิชาการแนะแนว	11	32.35	91	71.65	31	44.28	79	35.26
10	วิชากิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	23	67.64	88	69.29	40	57.14	131	58.48
11	วิชาจิตวิทยาวัยรุ่น	20	58.81	105	82.68	51	72.85	127	56.69

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ซึ่งมีถึงร้อยละ 91.17 เห็นว่าควรให้ความสำคัญต่อวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา และวิชาวิธีสอนภาษาไทยเท่า ๆ กัน

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ คือร้อยละ 90.55 มีความเห็นว่าการให้ความสำคัญต่อวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาเท่า ๆ กับวิชาการ วัตและประเมินผล

หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่คือร้อยละ 88.57 เห็นว่าควรให้ความสำคัญต่อวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา

ส่วนครูภาษาไทยส่วนใหญ่ก็ร้อยละ 80.81 เห็นว่าควรให้ความสำคัญต่อวิชาวิธีสอนภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การย่อยละตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) และผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ต่อการจัดวิชาวิธีสอน วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์ และวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ในหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	รายวิชาที่เกี่ยวกับวิธีสอนควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียน				
	1.1 วิชาวิธีสอนทั่วไป 1 รายวิชา และวิชาวิธีสอนภาษาไทยอีก 1 รายวิชา	32	94.11	178	79.46
	1.2 วิชาวิธีสอนทั่วไป 1 รายวิชา	3	8.82	9	4.01
	1.3 วิชาวิธีสอนภาษาไทย 1 รายวิชา	4	11.76	45	20.08
2	การจัดวิชาที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ การสอนควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียน				
	2.1 วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนทั่วไป 1 รายวิชา และวิชาการใช้วัสดุ อุปกรณ์การสอนภาษาไทยอีก 1 รายวิชา	20	58.81	167	74.55
	2.2 วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนทั่วไป 1 รายวิชา	7	20.58	10	4.46
	2.3 วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนภาษา ไทย 1 รายวิชา	11	32.35	53	23.66

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	การจัดวิชาที่เกี่ยวกับการวัดและประเมิน ผลการศึกษา ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียน 3.1 วิชาการวัดและประเมินผลการ ศึกษาทั่วไป 1 รายวิชา และวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาภาษาไทยอีก 1 รายวิชา	24	70.58	149	66.51
	3.2 วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ทั่วไป 1 รายวิชา	3	8.82	13	5.80
	3.3 วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาภาษาไทย 1 รายวิชา	10	29.41	67	29.91

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยและครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 94.11 และร้อยละ 79.46 ตามลำดับ มีความเห็นว่าการจัดวิชาที่เกี่ยวกับวิธีสอน ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาวิธีสอนทั่วไป 1 รายวิชา และวิชาวิธีสอนภาษาไทยโดยเฉพาะอีก 1 รายวิชา

ในการจัดวิชาที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยและครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 58.81 และร้อยละ 74.55 ตามลำดับ เห็นว่าควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนทั่วไป 1 รายวิชา และวิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนภาษาไทยอีก 1 รายวิชา

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยและครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 70.58 และ ร้อยละ 66.51 ตามลำดับ เห็นว่าการจัดวิชาที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทั่วไป 1 รายวิชา และ วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาเฉพาะวิชาภาษาไทยอีก 1 รายวิชา

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ต่อการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูภาษาไทย

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	สิ่งต่อไปนี้มีความสำคัญต่อการสอนวิชา ภาษาไทย			
	1.1 หลักสูตร	3.58	.60	มากที่สุด
	1.2 ประมวลการสอน	3.44	.66	มาก
	1.3 แบบเรียนและคู่มือครู	3.47	.66	มาก
	1.4 คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียน	3.20	.66	มาก
	1.5 อุปกรณ์การสอน	3.45	.63	มาก
2	รายวิชาต่อไปนี้มีความสำคัญต่อการผลิตครู ภาษาไทย			
	2.1 หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา	3.64	.53	มากที่สุด
	2.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.08	.70	มาก
	2.3 สื่อการสอน	3.29	.48	มาก
	2.4 การวัดและประเมินผล	3.35	.50	มาก
	2.5 วิธีสอนวิชาภาษาไทย	3.79	.44	มากที่สุด
	2.6 วิชาเอกภาษาไทย	3.60	.75	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3	เนื้อหาวิชาเอกภาษาไทยในหลักสูตรเพียง พอที่จะนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษา	3.12	.80	มาก
4	ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกสาขาวิชาเอก	3.06	.83	มาก

จากตารางที่ 6 ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุด และเห็นว่ารายวิชาเหล่านี้คือ วิชาหลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทยและวิชาวิธีสอนภาษาไทย มีความสำคัญต่อการผลิตครูภาษาไทยมากที่สุด ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่า เนื้อหาวิชาเอกภาษาไทยในหลักสูตรเพียงพอที่จะนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา และเห็นว่า ผู้เรียนในสถาบันผลิตครู มีอิสระในการเลือกสาขาวิชาเอกมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 ในด้านวิชาวิธีสอนภาษาไทย อาจสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ของผู้ผลิตครู และผู้ถูกใช้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7 - 10 ดังนี้

ตารางที่ 7 การย่อยละตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ต่อการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
1	วิธีสอนที่ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ใช้ในการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย คือ		
	1.1 บรรยาย	30	88.23
	1.2 อภิปราย	25	73.52
	1.3 สาธิต	27	79.41
	1.4 สัมมนา	15	44.11
	1.5 วิธีสอนแบบอื่น ๆ เช่น ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3	8.82
2	วิธีสอนที่ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ต้องการให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติจริงในห้องเรียน เมื่อผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพครู คือ		
	2.1 บรรยาย	24	70.58
	2.2 อภิปราย	28	82.35
	2.3 สาธิต	28	82.35
	2.4 สัมมนา	20	58.81
	2.5 วิธีสอนแบบอื่น ๆ	4	11.76

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
3	ในการสอน ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยเน้น พฤติกรรม		
	3.1 ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	19	55.87
	3.2 ฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน	26	76.47
	3.3 บอกวิธีการนำไปใช้	18	52.94
	3.4 สรุปความคิดรวบยอด	20	58.81
	3.5 บอกวิธีการสัมพันธ์ความคิด	17	50.00
	3.6 ที่บ่งชี้ทัศนคติ	14	41.17
4	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยประเมินผลการเรียน โดย		
	4.1 ประเมินผลจากการสอบ	30	88.23
	4.2 ประเมินผลจากการสังเกต	23	67.64
	4.3 ประเมินผลจากการสัมภาษณ์	9	26.47
	4.4 ประเมินผลจากการตอบและสอบถาม	17	50.00
	4.5 ประเมินผลจากการฝึกทักษะแต่ละครั้ง	27	79.41
5	สิ่งที่คุณสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยปฏิบัติหลังจาก ประเมินผลการเรียนแล้ว		
	5.1 ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม	21	61.76
	5.2 เตรียมการสอนให้ดีขึ้น	26	76.47
	5.3 วิเคราะห์ข้อทดสอบ	12	35.29
	5.4 ศึกษาเทคนิควิธีสอน	20	58.81

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
6	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยประเมินผลการสอน ของตนจาก		
	6.1 ผู้เรียน	32	94.11
	6.2 เพื่อนร่วมงาน	13	35.23
	6.3 ผู้บังคับบัญชา	3	8.82
	6.4 ตนเอง	25	73.52

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 88.23 ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 79.41 ใช้วิธีสอนแบบสาธิต และร้อยละ 73.52 ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย มีจำนวนถึงร้อยละ 82.35 ต้องการให้ผู้เรียนนำวิธีสอนแบบอภิปรายและแบบสาธิตไปปฏิบัติจริงในห้องเรียน เมื่อผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพครู ผู้สอนร้อยละ 70.58 ต้องการให้ผู้เรียนนำวิธีสอนแบบบรรยายไปใช้สอนในห้องเรียน

ในการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ผู้สอนวิชาส่วนใหญ่ คือร้อยละ 76.47 เน้นพฤติกรรมด้านการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 88.23 ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนโดยการสอบ ร้อยละ 79.41 ประเมินผลการเรียนจากการฝึกทักษะแต่ละครั้ง

นอกจากนั้น ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ คือมีจำนวนถึงร้อยละ 76.47 จะเตรียมการสอนให้ดีขึ้นหลังจากประเมินผลการเรียนแล้ว ร้อยละ 61.76 จะศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม

ส่วนการประเมินผลการสอนนั้น ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ร้อยละ 94.11 ประเมินผลการสอนของตนจากผู้เรียน และร้อยละ 73.52 ประเมินการสอนจากตนเอง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยตามความกึกเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในสถาบันผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	สถาบันผลิตครู ใ้ให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนเพื่อการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมในค่าน้อยไปนี้			
	1.1 อาคารสถานที่	2.44	.81	น้อย
	1.2 ห้องสมุด	2.61	.76	มาก
	1.3 วัสดุอุปกรณ์	2.44	.70	น้อย
	1.4 บุคคลากรผู้ให้บริการ	2.35	.81	น้อย
	1.5 เอกสารประกอบการเรียนการสอน	2.47	.78	น้อย
	1.6 งบประมาณด้านการให้บริการ	2.20	.95	น้อย
2	อัตราส่วนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในสถาบันผลิตครูเหมาะสมกัน	2.50	.88	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3	ปริมาณผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการของสังคม	2.58	.87	มาก
4	ปริมาณผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในปัจจุบันมากเกินไปเกินความต้องการของสังคม	2.08	.91	น้อย

จากตารางที่ 8 ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สถาบัน
ผลิตครูให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนเพื่อการผลิตครูภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษาในค่าน้อยที่สุดเพียงพอ แต่ให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร
ผู้ให้บริการเอกสารประกอบการเรียนการสอน และงบประมาณค่าเทอมให้บริการน้อยไป

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ เห็นว่าอัตราส่วนระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
ในสถาบันผลิตครู ยังไม่เหมาะสมกับ และให้ความเห็นว่า ปริมาณผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาโทในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการของสังคม

ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าร้อยละตามความคิดเห็นของผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ต่อการ
สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
1	คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา		
	1.1 ควรสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ก่อน	38	16.96
	1.2 ควรสำเร็จการศึกษาตามการมัธยมศึกษาและเคย สอนระดับมัธยมศึกษา	29	12.95
	1.3 ควรสำเร็จการศึกษาคณะวิธีสอนภาษาไทยและ สอนในระดับอุดมศึกษา	17	7.80
	1.4 ควรสำเร็จการศึกษาทางด้านภาษาไทย และเคย สอนระดับมัธยมศึกษา	77	34.38
	1.5 ควรสำเร็จการศึกษาคณะการสอนภาษาไทย และ เคยสอนในระดับมัธยมศึกษา	152	67.86
2	การดำเนินการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ผู้สอน		
	2.1 ควรแสดงการสอนเหมือนที่จะให้ผู้เรียนนำไป ปฏิบัติจริง	57	25.45
	2.2 ควรมุ่งเชิงปฏิบัติมากกว่าเชิงทฤษฎี	87	38.84
	2.3 ควรสร้างสภาวะจำลอง	25	11.16
	2.4 ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน	170	75.89

จากตารางที่ 9 แสดงว่าครูภาษาไทยส่วนใหญ่ คือจำนวนร้อยละ 67.86 เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรมีความสมบัติเป็นผู้สำเร็จการศึกษาคณะการสอนภาษาไทย และเคยสอนในระดับมัธยมศึกษามาก่อน ส่วนการดำเนินการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.89 เห็นว่าผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ต่อการจัดเนื้อหาวิชาและการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	รายวิชาในหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาต่อไปมีความสำคัญต่อการนำไปใช้ประกอบอาชีพครู			
	1.1 หลักสูตรและการสอนระดับมัธยมศึกษา	3.48	.63	มาก
	1.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.30	.69	มาก
	1.3 การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	3.17	.72	มาก
	1.4 การวัดและประเมินผล	3.28	.63	มาก
	1.5 วิธีสอนภาษาไทย	3.56	.63	มากที่สุด
	1.6 วิชาเอกภาษาไทย	3.46	.59	มาก
2	เนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ได้ศึกษามาเพียงพอที่จะสอนในหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.92	.76	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3	เนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ได้ศึกษามา เพียงพอที่จะใช้สอนในหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.87	.74	มาก
4	ควรมีการฝึกงานประจำชั้น และงานธุรการในหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา	3.00	.82	มาก
5	ผู้เรียนในสถาบันผลิตครูมีอิสระในการเลือกสาขาวิชา	2.93	.86	มาก
6	วิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เรียนแก่ภาคทฤษฎียังขาดการปฏิบัติ	3.10	.82	มาก
7	สามารถนำความรู้ในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในการสอน	2.66	.82	มาก
8	เนื้อหาวิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนมีความสัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย	2.78	.72	มาก
9	อุปกรณ์การสอนสำหรับฝึกภาคปฏิบัติมีเพียงพอ	1.95	.74	น้อย
10	ในการเรียนวิชาการใช้อุปกรณ์การสอนมีการฝึกภาคปฏิบัติอย่างสอดคล้องกัน	2.22	.75	น้อย
11	ทำอุปกรณ์การสอนไม่เป็นแม่แบบเรียนมา	2.14	.82	น้อย

จากตารางที่ 10 ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า 'รายวิชาในหลักสูตร
การผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญต่อการนำไปประกอบอาชีพครูมาก
ที่สุด คือ วิธีสอนภาษาไทย และให้ความเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ได้ศึกษาจากสถาบัน
ผลิตครู เพียงพอที่จะใช้สอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการฝึกงานประจำชั้น และงานธุรการใน
หลักสูตรการผลิตครูระดับมัธยมศึกษาด้วย และเห็นว่า มีผู้เรียนในสถาบันผลิตครูมีอิสระใน
การเลือกสาขาวิชาเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 ในด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของการผลิตครู จากสรุปแนวความคิดของผู้ผลิตครูและผู้ถูกใช้ ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 11 - 13 ดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าร้อยละตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) และผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ท่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันผลิตครู

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	สถาบันผลิตครู จัดการฝึกสอนโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียน				
	1.1 เตรียมตัวเป็นครูภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ	29	85.20	-	-
	1.2 ได้ประสบการณ์จากการฝึกสอนเป็นสำคัญ	17	50.00	-	-
	1.3 นำหลักการสอนที่ได้เรียนไปปฏิบัติ	19	55.87	-	-
2	ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกสอนแต่ละครั้ง ควรเป็นเวลา				
	2.1 4 สัปดาห์	-	-	3	1.33
	2.2 6 สัปดาห์	-	-	17	7.58
	2.3 8 สัปดาห์	3	8.82	20	8.92
	2.4 10 สัปดาห์	5	14.70	21	9.37
	2.5 12 สัปดาห์	23	67.60	148	61.51
	2.6 1 ปี	2	5.88	11	4.91

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	คุณสมบัติของอาจารย์ในเทศกการสอน ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา				
	3.1 ควรมีประสบการณ์สอนระดับ อุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี	7	20.58	31	13.83
	3.2 ควรมีประสบการณ์ในการสอนวิชา ภาษาไทยระดับอุดมศึกษาและวิชา วิธีสอนภาษาไทย	12	35.29	73	32.58
	3.3 ควรมีประสบการณ์ในการสอนวิชา ภาษาไทยระดับอุดมศึกษา	2	5.88	11	4.91
	3.4 ควรมีประสบการณ์ในการสอนวิชา ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา	16	47.05	81	36.16
	3.5 ควรมีประสบการณ์ในการสอนวิชา ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา	24	70.58	153	63.69
4	ระยะเวลาที่เหมาะสมซึ่งอาจารย์ในเทศก และผู้ฝึกสอนควรมีการประชุมสัมมนา				
	4.1 ก่อนการฝึกสอน	29	85.29	130	58.03
	4.2 ระหว่างการฝึกสอน	34	100	121	54.01
	4.3 หลังการฝึกสอน	13	38.23	81	36.16

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชา วิธีสอนภาษาไทย		ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5	ในการจัดการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ ควรได้มีการประชุมวางแผนร่วมกัน				
	5.1 ทุกเดือน	11	32.35	-	-
	5.2 ทุกภาคเรียน	10	29.41	-	-
	5.3 ทุกครั้งก่อนที่จะมีการจัดการฝึกสอน	20	58.81	-	-
	5.4 ทุกปี	2	5.88	-	-
6	ผู้เรียนวิชาเอกภาษาไทยได้ฝึกสอนตรงตาม วิชาเอก				
	6.1 ตรง	-	-	189	84.37
	6.2 ไม่ตรง	-	-	35	15.62
7	ในระหว่างการฝึกสอน นอกจากงานสอน ผู้ฝึกสอนควรได้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อไปนี้				
	7.1 งานประจำชั้น	-	-	209	93.30
	7.2 งานธุรการ	-	-	53	23.66
	7.3 งานสารบรรณ	-	-	41	18.30
	7.4 ไม่ควรฝึกปฏิบัติงานอื่นเลย	-	-	7	3.12

จากตารางที่ 11 แสดงความเห็นของผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ต่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันผลิตครู

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยร้อยละ 85.19 มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการจัดการฝึกสอน ควรมุ่งที่จะให้ผู้เรียนเตรียมตัวเป็นครูภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยร้อยละ 67.60 และครูภาษาไทยร้อยละ 61.51 เห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกสอนแต่ละครั้งคือ 12 สัปดาห์

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยร้อยละ 70.58 และครูภาษาไทยร้อยละ 63.69 เห็นว่าอาจารย์นิเทศก์การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาและเป็นผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีความเห็นว่า ระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจารย์นิเทศก์และผู้ฝึกสอนควรมีการประชุมสัมมนาถึงกัน คือระหว่างการจัดการฝึกสอน ส่วนครูภาษาไทยร้อยละ 58.05 เห็นว่าควรมีการประชุมสัมมนาถึงกันก่อนการฝึกสอน

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยร้อยละ 58.81 เห็นว่าในการจัดการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ควรได้มีการประชุมวางแผนร่วมกันทุกครั้ง ก่อนที่จะมีการจัดการฝึกสอน

ครูภาษาไทยร้อยละ 84.37 ตอบแบบสอบถามว่า ได้ฝึกสอนตรงตามวิชาเอกภาษาไทย และร้อยละ 93.30 ตอบว่าในระหว่างการฝึกสอน นอกจากงานสอน ผู้ฝึกสอนควรได้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ งานประจำชั้น

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้ผลิตครู (ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย) ท่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ผู้เรียนในสถาบันผลิตครู

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ประสิทธิภาพในการฝึกสอนของผู้เรียนตามหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา			
	1.1 ใ้ฝึกสอนตรงตามสาขาวิชาเอก	3.50	.72	มาก
	1.2 มีความแม่นยำในเนื้อเรื่องที่สอน	2.47	.68	น้อย
	1.3 มีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมการสอน	2.54	.56	มาก
	1.4 สามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้	2.45	.63	น้อย
	1.5 ใ้ให้นำเอาหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางจิตวิทยาไปใช้	2.47	.56	น้อย
2	ปัญหาการฝึกสอนที่เกี่ยวข้องอาจารย์ในเทศก์			
	2.1 จำนวนอาจารย์ในเทศก์ไม่เพียงพอ	3.09	.77	มาก
	2.2 อาจารย์ในเทศก์ไม่เคยสอนวิชาวิธีสอนมาก่อน	2.26	.99	น้อย
	2.3 อาจารย์ในเทศก์ใช้เวลาสังเกตการณ์สอนน้อย	2.50	.74	น้อย
	2.4 อาจารย์ในเทศก์ควรเป็นผู้ได้รับการฝึกฝนทางคานการนิเทศการฝึกสอนมาเป็นอย่างดี	3.17	.88	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3	2.5 อาจารย์นิเทศก์ ควรนิเทศก์เฉพาะผู้ที่ คนเคยสอนเท่านั้น	1.79	.91	น้อย
	2.6 อาจารย์นิเทศก์ควรนิเทศก์เฉพาะวิชา ที่ตนถนัดและเคยสอน	3.29	.91	มาก
	2.7 อาจารย์นิเทศก์แต่ละคนควรมีเกณฑ์การ วัดและประเมินผลเป็นแนวเดียวกัน	3.71	.49	มากที่สุด
	3 ความร่วมมือกับโรงเรียนที่ฝึกสอน			
	3.1 โรงเรียนให้ความร่วมมือ	3.26	.63	มาก
	3.2 อาจารย์พี่เลี้ยงให้ความร่วมมือ	3.07	.69	มาก
	3.3 อาจารย์พี่เลี้ยงได้มีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผล	3.15	.72	มาก
4	3.4 ควรมีการประชุมสัมมนา ระหว่างอาจารย์ พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ	3.15	.87	มาก
	4 เรื่องที่ควรให้ความสำคัญในการวัดและประเมิน ผลการฝึกสอน			
	4.1 การเตรียมการสอน	3.48	.53	มาก
	4.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา	3.56	.49	มากที่สุด
	4.3 เทคนิควิธีสอน	3.56	.30	มากที่สุด
4.4 เทคนิคการใช้อุปกรณ์การสอน	3.24	.52	มาก	

จากตารางที่ 12 ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้เรียนตามหลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ได้ฝึกสอนตรงตามสาขาวิชาเอกและมีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมการสอนดี แต่ประสิทธิภาพในเรื่องความแม่นยำในเรื่องที่สอน ความสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ และการนำเอาหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางจิตวิทยาไปใช้จึงมีน้อยไป

ปัญหาการฝึกสอนที่เกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์นั้น ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า เกิดจากอาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ และให้ความเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์ควรได้รับการฝึกฝนด้านกรณีศึกษาการฝึกสอนมาแล้วเป็นอย่างดี ควรนิเทศเฉพาะวิชาที่ตนถนัดและเคยสอน อาจารย์นิเทศก์แต่ละคนควรมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นแนวเดียวกัน และอาจารย์นิเทศก์ไม่จำเป็นจะต้องนิเทศเฉพาะผู้ที่ตนเคยสอนเท่านั้น

ในเรื่องความร่วมมือกับโรงเรียนฝึกสอน ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า โรงเรียนฝึกสอนและอาจารย์ที่เลี้ยงให้ความร่วมมือในการฝึกสอนคือ อาจารย์ที่เลี้ยงได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการฝึกสอนด้วย และให้ความเห็นว่า ควรมีการประชุมสัมมนา ระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องการวัดและประเมินผลการฝึกสอนว่า เรื่องที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาและเทคนิควิธีสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ต่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ผู้เรียนในสถานผลิตครู

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการผลิตครูภาษาไทย	3.48	.59	มาก
2	ความเห็นต่อการฝึกสอนในขณะที่เรียนในสถานผลิตครู			
	2.1 ควรได้ฝึกสอนตรงตามวิชาเอก	3.76	.50	มากที่สุด
	2.2 ควรสามารถสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์	3.47	.57	มาก
	2.3 ควรสามารถนำหลักและทฤษฎีต่างๆทางจิตวิทยาไปใช้	3.32	.65	มาก
	2.4 ควรได้รับการฝึกฝนจนเป็นที่แน่ใจก่อนออกไปปฏิบัติการฝึกสอน	3.32	.66	มาก
	2.5 อาจารย์นี้เทศกให้เวลาในการสังเกตการสอนน้อยเกินไป	3.04	.88	มาก
	2.6 อาจารย์นี้เทศกควรมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นแนวเดียวกัน	2.70	.88	มาก
	2.7 อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้ความร่วมมือในการวัดและประเมินผล	3.36	.72	มาก

จากตารางที่ 13 ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในการผลิตครูภาษาไทย และให้ความเห็นต่อการฝึกสอนว่า ผู้เรียนควรได้ฝึกสอนตรงตามวิชาเอก ควรได้รับการฝึกฝนจนเป็นที่แน่ใจก่อนออกไปปฏิบัติการฝึกสอน และควรได้ฝึกสอนตรงตามวิชาเอก

เกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ใช้เวลาในการสังเกตการสอนน้อยเกินไป อาจารย์นิเทศก์ควรมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการฝึกสอนเป็นแนวเดียวกัน และให้ความเห็นว่า อาจารย์ที่เลี้ยงควรร่วมมือในการวัดและประเมินผลการฝึกสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. แนวคิดในด้านการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

3.1 ในด้านการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา อาจสรุปแนวคิดของผู้ใช้ครู ผู้ถูกใช้ และผู้รับบริการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 14 - 17 ดังนี้

ตารางที่ 14 ค่าร้อยละของสภาพการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ตามความเห็นของผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
1	จำนวนคาบที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมทำการสอนต่อสัปดาห์		
	1.1 10 - 15 คาบ	37	16.51
	1.2 16 - 20 คาบ	152	67.85
	1.3 21 คาบขึ้นไป	32	14.28
	1.4 น้อยกว่า 10 คาบ	1	0.44
2	ระดับชั้นที่สอน		
	2.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	142	63.39
	2.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	41	18.30
	2.3 ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	41	18.30
3	การสอนวิชาในสายวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาภาษาไทย		
	3.1 สอน	43	19.19
	3.2 ไม่สอน	176	78.57
4	วิชาในสายวิชาอื่นที่สอน		
	4.1 คณิตศาสตร์	1	0.44

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
	4.2 ภาษาอังกฤษ	7	3.12
	4.3 วิทยาศาสตร์	-	-
	4.4 สังคมศึกษา	9	4.01
	4.5 ลูกเสือหรืออเนกภาษา	23	10.26
	4.6 พลศึกษา	-	-
	4.7 คหกรรมศาสตร์	2	0.89
	4.8 หัตถศึกษา	1	0.44
	4.9 อื่น ๆ เช่น ศิลปศึกษา เกษตร ฯลฯ	3	1.33
5	สาเหตุที่ต้องสอนวิชาในสายวิชาอื่น ๆ ด้วย		
	5.1 เป็นวิชาโท	4	1.78
	5.2 ขู่บังคับบัญชามอบหมาย	13	5.80
	5.3 จำนวนครูไม่พอเพียง	13	5.80
	5.4 ได้รับการอบรมในค่านีมา	16	7.14
	5.5 สมัยครใจ	10	4.46
6	งานอื่นที่ต้องทำนอกเหนือจากการสอน		
	6.1 งานประจำชั้น	4	1.78
	6.2 งานแนะแนว	13	5.80
	6.3 โสภทัศนศึกษา	13	5.80
	6.4 งานธุรการ	16	7.14
	6.5 อื่น ๆ เช่น บรรณารักษ์ ที่ปรึกษาชมรมต่าง ๆ		
	เวรประจำวัน	10	4.46

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
7	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ โดยวิธี		
	7.1 ส่งไปอบรม	153	68.30
	7.2 อนุญาตให้ลาศึกษาต่อ	44	19.64
	7.3 จัดบริการเอกสารอ่านประกอบ	46	20.54
	7.4 จัดประชุมสัมมนาภายในกลุ่มโรงเรียน	30	13.39
	7.5 จัดประชุมสัมมนาระหว่างกลุ่มโรงเรียน	32	14.29
	7.6 วิธีอื่น ๆ เช่น เชิญวิทยากรมาบรรยาย จัดทัศนศึกษา ฯลฯ	26	11.67
8	วิธีสอนที่ครูใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา		
	8.1 บรรยาย	196	87.50
	8.2 อภิปราย	145	64.73
	8.3 ใช้อุปกรณ์การสอน	119	53.12
	8.4 ทดลองในห้องปฏิบัติการ	7	3.13
	8.5 ให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	159	70.98
	8.6 ประชุมสัมมนา	16	7.14
	8.7 วิธีอื่น ๆ เช่น จัดนิทรรศการ ศึกษานอก สถานที่	18	8.04

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
9	ในการสอนครูภาษาไทยแผนปฏิบัติการ 9.1 ให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา 9.2 ฝึกทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน 9.3 สร้างทัศนคติที่ดี 9.4 บอกวิธีการนำความรู้ไปใช้	128 189 134 122	57.14 84.38 59.82 54.46
10	นอกจากการสอนแล้วครูภาษาไทยประเมินผลการ เรียนโดย 10.1 การสังเกตในชั้นเรียน 10.2 การสัมภาษณ์ (ถาม - ตอบ) 10.3 งานที่ครูมอบหมายให้ทำ 10.4 ทักษะในการใช้ภาษาของนักเรียน	151 93 169 116	67.41 41.51 75.44 51.79
11	ครูประเมินผลการสอนของตนจาก 11.1 ผู้เรียน 11.2 ผู้บังคับบัญชา 11.3 ตนเอง	221 7 119	98.66 3.13 53.13
12	สิ่งที่ครูปฏิบัติหลังจากการประเมินผลการเรียนการสอน 12.1 ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม 12.2 เตรียมการสอนให้ดีขึ้น 12.3 วิเคราะห์ข้อทดสอบ 12.4 ศึกษาเทคนิควิธีสอน	111 155 88 101	49.55 69.20 39.29 45.09

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ
13	ครูภาษาไทยมีโอกาสศึกษาหลักสูตรภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแต่ละ ครั้ง		
	13.1 มี	149	66.52
	13.2 ไม่มี	73	32.55
14	ถ้ามี ศึกษาโดยวิธี		
	14.1 รับการอบรม	66	29.46
	14.2 ประชุมสัมมนาภายในโรงเรียน	30	13.39
	14.3 ประชุมสัมมนาภายในกลุ่มโรงเรียน	22	9.82
	14.4 ประชุมสัมมนาระหว่างกลุ่มโรงเรียน	35	15.62
	14.5 ศึกษาด้วยตนเอง	99	44.19
	14.6 วิธีอื่น ๆ เช่น ทัศนศึกษา	5	2.23

จากตารางที่ 14 แสดงว่าครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 67.85 ทำการสอนระหว่าง 16 - 20 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 63.39 สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 78.57 ไม่ได้สอนวิชาในสายวิชาอื่นเลย มีครูภาษาไทย ร้อยละ 19.19 เท่านั้นที่สอนวิชาในสายวิชาอื่นด้วย วิชาในสายวิชาอื่นที่ครูภาษาไทย ร้อยละ 10.26 ไปสอนคือ วิชาลูกเสือหรืออนุภาซาค สาขาที่ไปสอนวิชาดังกล่าว ครูภาษาไทยร้อยละ 7.14 ทอมว่าเพราะได้รับการอบรมในวิชานั้นมา งานอื่นที่ครูภาษาไทย ร้อยละ 7.14 ต้องทำนอกเหนือจากงานสอน ได้แก่ งานธุรการ ครูภาษาไทยร้อยละ 68.30 ทอมว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการโดยวิธีการส่งไปอบรม

ครูภาษาไทยร้อยละ 87.50 ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย พฤติกรรมที่ครูภาษาไทย ร้อยละ 84.38 เน้นในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา คือ ดึงทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน นอกจากการสอบแล้ว ครูภาษาไทยร้อยละ 75.44 ประเมินผลการเรียนของ นักเรียนจากผลงานที่มอบหมายให้ทำ ครูภาษาไทยร้อยละ 98.66 ประเมินผลการสอน ของตนจากผู้เรียน และหลังจากประเมินผลการสอนแล้ว ครูภาษาไทยร้อยละ 69.20 เตรียมการสอนให้ดีขึ้น

ครูภาษาไทยร้อยละ 66.52 มีโอกาสได้ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยม ศึกษาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้ง โดยร้อยละ 44.19 ศึกษาหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง โดยวิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้ถูกใช้ (ครูภาษาไทย) ต่อการ ปฏิบัติงานวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	โรงเรียนได้จัดบริการทางการศึกษาในค่าน คู่ไปนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียน การสอน			
	1.1 อาคารสถานที่	3.01	.82	มาก
	1.2 วัสดุอุปกรณ์	2.56	.95	มาก
	1.3 เอกสารประกอบการเรียนการสอน	2.65	.87	มาก
2	องค์ประกอบที่สำคัญต่อการสอนวิชาภาษาไทย			
	2.1 หลักสูตร	3.51	.61	มาก
	2.2 ประมวลการสอน	3.30	.73	มาก
	2.3 แบบเรียนและคู่มือครู	3.41	.71	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ครูภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
3	2.4 อุปกรณ์การสอน	3.25	.68	มาก
	เรื่องที่สำคัญในการดำเนินการสอน			
	3.1 การตั้งวัตถุประสงค์ในการสอน	3.48	.58	มาก
	3.2 การเตรียมการสอน	3.71	.50	มากที่สุด
	3.3 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา	3.60	.77	มากที่สุด
	3.4 เทคนิควิธีสอน	3.50	.61	มาก
	3.5 เทคนิคการใช้อุปกรณ์การสอน	3.09	.60	มาก
	3.6 การควบคุมชั้นเรียน	3.45	.54	มาก
	3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	3.51	.60	มากที่สุด
3.8 การสอนให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์	3.31	.64	มาก	

จากตารางที่ 15 ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า โรงเรียนได้จัดบริการทางการศึกษาในค่านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนได้ดี

ในการปฏิบัติงานสอนวิชาภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบที่สำคัญต่อการสอนวิชาภาษาไทย คือ หลักสูตร, ประมวลการสอน, แบบเรียน, คู่มือและอุปกรณ์การสอน และเห็นว่าเรื่องที่สำคัญมากในการดำเนินการสอน คือ การเตรียมการสอน ความแม่นยำในเนื้อหา และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยตามความเห็นของผู้ใช้ครู (ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย) ต่อการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหารโรงเรียน			หัวหน้าสายวิชาภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ปัญหาการบรรจุครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากสาเหตุ ต่อไปนี้ คือ						
	1.1 กรมสามัญศึกษาส่งครูมาไม่ทันตามกำหนด เวลา	2.71	1.07	มาก	-	-	-
	1.2 ครูที่ได้รับการบรรจุสละสิทธิ์ ต้องมีการ บรรจุบุคคลใหม่ ซึ่งทำให้ต้องใช้เวลายาวนาน	2.06	1.20	น้อย	-	-	-
	1.3 ในการสอบบรรจุไม่มีผู้สอบที่ทำคะแนน ได้ถึงเกณฑ์กำหนด	1.87	0.85	น้อย	-	-	-
	1.4 ได้ครูไม่ตรงตามวุฒิที่ขอไป	2.02	0.96	น้อย	-	-	-
	1.5 ไม่ได้อัตรากำลังใหม่แทนครูที่ขอย้าย หรือเกษียณอายุ	2.27	0.99	น้อย	-	-	-

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหารโรงเรียน			หัวหน้าสายวิชาภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
2	1.6 ครูประจำการลาศึกษาต่อ	2.34	0.89	น้อย	-	-	-
	เกณฑ์การจัดครูผู้สอนวิชาภาษาไทยพิจารณาจาก						
	2.1 ทัศนความรู้	3.30	0.67	มาก	3.53	.58	มากที่สุด
	2.2 ประสิทธิภาพในการสอน	3.33	0.68	มาก	3.31	.65	มาก
	2.3 สายวิชาที่สอนบรรจุได้	2.99	0.88	มาก	3.15	.76	มาก
3	2.4 ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.51	0.69	มาก	3.50	.66	มาก
	2.5 จำนวนครูในสายวิชา	2.43	0.95	น้อย	2.65	.91	มาก
	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา						
	3.1 ครูในสายวิชาภาษาไทยมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนมาเพียงพอที่จะสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3.17	0.57	มาก	3.24	.54	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหารโรงเรียน			หัวหน้าสายวิชาภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	3.2 ครูในสายวิชาภาษาไทยมีความรู้ใน เนื้อหาวิชาที่เคัเรียนมาเพียงพอที่จะ สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	3.04	0.66	มาก	2.94	.74	มาก
	3.3 ครูภาษาไทยใช้เทคนิคและวิธีสอน ใหม่ ๆ	2.57	0.66	มาก	2.59	.84	มาก
	3.4 ครูภาษาไทยสามารถผลิตและเลือก ใช้อุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับเนื้อ หาวิชา	2.50	0.59	น้อย	2.33	.78	น้อย
	3.5 ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน	2.87	0.45	มาก	2.67	.75	มาก
4	นอกจากงานสอนแล้ว ครูภาษาไทยควรมีความ รู้ทางด้านงานประจำชั้นและงานธุรการ	2.57	0.73	มาก	2.91	.52	มาก
5	โรงเรียนมัธยมศึกษามีครูภาษาไทยอย่างเพียงพอ	2.80	0.73	มาก	2.56	.91	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงว่าปัญหาที่สำคัญมากในการบรรจุครูเข้าสอนวิชาภาษาไทย ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ คือ ปัญหาที่กรมสามัญศึกษาส่งครูมาไม่ทันตามกำหนดเวลา ส่วนเกณฑ์การพิจารณาจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาไทยนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยพิจารณาจากพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการสอน ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสายวิชาที่สอบบรรจุได้เป็นเรื่องสำคัญ

ในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย เห็นว่าครูภาษาไทยมีความรู้เพียงพอที่จะสอนวิชาภาษาไทยทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูภาษาไทยใช้เทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ และมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินการเรียนการสอน แต่ความสามารถในการผลิตและเลือกใช้อุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาน้อย

ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย มีความเห็นตรงกันว่า นอกจากความรู้ทางด้านการสอนแล้ว ครูภาษาไทยควรมีความรู้ทางด้านงานประจำชั้นและงานธุรการด้วย

ในด้านปริมาณของครูภาษาไทยนั้น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเห็นว่ามีเพียงพอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้รับบริการ (นักเรียนมัธยมศึกษา)
ต่อการปฏิบัติงานสอนของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา		
		\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1	ครูมีความเชื่อมั่นในการสอน	3.28	.61	มาก
2	ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.38	.56	มาก
3	ครูมีจิตวิทยาในการสอน	2.77	.74	มาก
4	ครูมีเทคนิคและวิธีสอนที่น่าสนใจ	2.84	.80	มาก
5	ครูวางแผนและเตรียมการสอน	3.09	.69	มาก
6	ครูเตรียมอุปกรณ์การสอน	2.19	.92	น้อย
7	ครูลำดับชั้นเนื้อหาวิชาได้เหมาะสม	3.04	.63	มาก
8	ครูมีเสียงและท่าทางดี	3.22	.73	มาก
9	ครูมีความคิดทันสมัย	2.97	.69	มาก
10	ครูสอนอย่างมีชีวิตชีวา	2.95	.79	มาก
11	ครูมีความคิดสร้างสรรค์	2.91	.73	มาก
12	ครูสร้างแรงจูงใจในการเรียน	2.82	.87	มาก
13	ครูมีความยุติธรรม	3.14	.73	มาก
14	ครูควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.02	.74	มาก
15	ครูมีอารมณ์ขัน	2.88	.82	มาก
16	ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน	2.93	.74	มาก
17	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา	3.19	.74	มาก
18	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรม	2.63	.88	มาก
19	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	2.88	.86	มาก
20	ครูคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน	2.48	.91	น้อย

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
21	ครูแนะแนวทางเมื่อนักเรียนไม่สามารถตอบ คำถามได้	2.93	.83	มาก
22	ครูไม่สั่งการบ้านยากเกินไป	2.77	.88	มาก
23	ครูตรวจงานของนักเรียนได้ทัน	2.75	.87	มาก
24	ครูบอกให้นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนมา เรียนทุกครั้ง	2.84	.85	มาก
25	ครูให้คะแนนอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมพร่อง มาชี้แจง	3.18	.77	มาก
26	ครูแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็ว	2.55	.85	มาก

จากตารางที่ 17 สรุปได้ว่าครูภาษาไทยในปัจจุบันตามความเห็นของนักเรียนมัศึกษามีคุณสมบัติ และทำการสอนอย่างมีคุณภาพ มีเฉพาะเรื่องการเตรียมอุปกรณ์การสอนและเรื่องการค้าถึงถึงความแตกต่างของนักเรียน เท่านั้นที่ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ในด้านปัญหาและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา อาจสรุปแนวคิดของผู้ใช้ครู ดังแสดงไว้ในตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 การร้อยละตามความเห็นของผู้ใช้ครู (ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย) ต่อปัญหาและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ปัญหาการปฏิบัติงานของครูในสายวิชาภาษาไทย				
	1.1 ครูขาดความรับผิดชอบ	91	71.65	30	42.58
	1.2 ครูสั่งกักมากกว่า 1 สายวิชา	52	40.94	18	25.71
	1.3 ครูขาดมนุษยสัมพันธ์	47	37.01	12	17.14
	1.4 ครูมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพ	43	33.86	6	8.57
	1.5 อื่น ๆ เช่น ครูไปช่วยราชการ หรือปฏิบัติงานในที่อื่น ๆ อัตรากำลังไม่เพียงพอ	31	24.41	2	2.85
2	ปัญหาในการสอนวิชาภาษาไทยของครูภาษาไทย				
	2.1 จำนวนครูในสายวิชาภาษาไทยไม่เพียงพอ	-	-	30	42.85
	2.2 แบบเรียนและคู่มือครูไม่เพียงพอ	-	-	43	61.42

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	2.3 ครูไม่สามารถใช้วิธีสอนและ เทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา	-	-	30	42.85
	2.4 อื่น ๆ เช่น เนื้อหาในแบบเรียนไม่ เหมาะสม ฯลฯ	-	-	1	1.42
3	การประเมินผลการเรียนของนักเรียนควร เป็นหน้าที่ของ				
	3.1 ครูผู้สอน	102	80.31	47	67.14
	3.2 คณะกรรมการในสายวิชา	87	68.50	50	71.42
	3.3 หัวหน้าสายวิชา	43	33.86	20	18.57
	3.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิศัล	31	24.41	12	17.14
	3.5 คณะกรรมการสายวิชาของกลุ่ม โรงเรียน	15	11.81	3	4.28
4	นอกจากการสอบถามปกติแล้ว ครูควร ประเมินผลการเรียนของนักเรียนจาก				
	4.1 การสังเกตในชั้นเรียน	-	-	55	78.57
	4.2 การสัมภาษณ์ (ถาม - ตอบ)	-	-	44	62.85
	4.3 งานที่ครูมอบหมายให้ทำ	-	-	62	88.57
	4.4 ทักษะการใช้ภาษาของนักเรียน	-	-	58	82.85

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสาขาวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5	การออกข้อสอบในสาขาวิชาภาษาไทย ควรเป็นหน้าที่ของ				
	5.1 ครูผู้สอนแต่ละวิชา	98	77.17	45	64.28
	5.2 คณะกรรมการสาขาวิชา	79	62.20	57	81.42
	5.3 คณะอนุกรรมการสาขาวิชา โรงเรียน	31	24.41	11	15.71
6	การประเมินผลการสอนของครู ควรเป็น หน้าที่ของ				
	6.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ ครูใหญ่	76	59.84	15	21.42
	6.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชา การ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ/ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	82	64.57	20	18.57
	6.3 หัวหน้าสาขาวิชา	101	79.53	54	77.14
	6.4 เพื่อนร่วมงาน	26	20.47	17	24.28
	6.5 ครูผู้สอน	47	37.01	27	38.57

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	2.2 ควรผลิตครูภาษาไทยที่สามารถสอน วิชาภาษาไทยได้ทั้งระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	72	56.69	40	57.14
	ความสามารถในการสอนของครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา				
	3.1 ควรสอนเฉพาะวิชาภาษาไทย	58	45.67	21	30.00
	3.2 ควรสอนเฉพาะวิชาภาษาไทยและวิชา อื่นที่เรียนเป็นวิชาโท	65	51.18	40	57.14
4	3.3 ควรสอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ได้	13	10.24	27	38.57
	ในการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยควรเน้น พฤติกรรม				
	4.1 ให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา	-	-	46	65.71
	4.2 ฝึกทักษะในการ หัง พูค อ่าน เขียน	-	-	65	92.85
	4.3 ชี้นำทัศนคติ	-	-	29	41.42
	4.4 บอกวิธีการนำความรู้ไปใช้	-	-	46	65.71
	4.5 สรุปความคิดรวบยอด	-	-	31	44.28
	4.6 บอกวิธีการสัมพันธ์ความคิด	-	-	28	40.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5	วิธีสอนวิชาภาษาไทยที่ครูควรใช้				
	5.1 บรรยาย	-	-	52	74.28
	5.2 อภิปราย	-	-	58	82.85
	5.3 ใช้อุปกรณ์การสอน	-	-	54	77.14
	5.4 ทดลองในห้องปฏิบัติการ	-	-	11	15.71
	5.5 ให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	-	-	57	81.42
	5.6 ประชุมสัมมนา	-	-	23	32.85

จากตารางที่ 19 ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่
ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาที่ต้องการไว้ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 52.76 และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยร้อยละ 77.14
มีความเห็นตรงกันว่า ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรได้รับวุฒิทางด้านวิชาการศึกษา
ในสายวิชาเอกภาษาไทย

ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 56.69 และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยร้อยละ 57.14
มีความเห็นว่า สถาบันผลิตครู ควรผลิตครูที่สามารถสอนวิชาภาษาไทยได้ทั้งระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในเรื่องความสามารถในการสอนของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 51.18 และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยร้อยละ 57.14 ให้ความเห็นว่าครูภาษาไทยควรสอนเฉพาะวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นที่เรียนเป็นวิชาโท

หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยร้อยละ 92.86 เห็นว่า พฤติกรรมที่ครูควรเน้นในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาคือฝึกทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน และร้อยละ 82.85 ให้ความเห็นว่า วิธีสอนวิชาภาษาไทยที่ครูควรใช้คือ การสอนแบบอภิปราย

ตารางที่ 20 ร้อยละตามความคิดเห็นของผู้รับบริการ (นักเรียนมัธยมศึกษา) ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน		
	1.1 นักเรียนที่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย	187	82.01
	1.2 นักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย	38	16.66
2	สาเหตุที่นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทย		
	2.1 มีพื้นความรู้ในวิชาดี	21	9.21
	2.2 ครูสอนดี	50	21.92
	2.3 ความรู้จากวิชาภาษาไทยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	87	38.15
	2.4 เนื้อหาวิชาไม่ยากเกินไป	69	30.26
	2.5 อื่น ๆ เช่น สนใจวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะ, บทเรียนให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน	17	7.45

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ
3	สาเหตุที่นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย		
	3.1 มีพื้นฐานความรู้ไม่ดีพอ	49	21.49
	3.2 ครูสอนไม่ดี	20	8.77
	3.3 ไม่เห็นว่าจะนำความรู้จากวิชาภาษาไทยไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	17	7.45
	3.4 เนื้อหาวิชายากเกินไป	29	12.71
	3.5 อื่น ๆ เช่น บทเรียนไม่น่าสนใจ, ไม่ถนัดเป็น พิเศษ	25	10.96
4	ในทัศนะของนักเรียนมัธยมศึกษา เห็นว่าผู้ที่จะเรียน วิชาภาษาไทยได้คตินั้นจะต้อง		
	4.1 มีทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน ดี	146	64.03
	4.2 มีความสามารถในการจำกฎเกณฑ์ของภาษาไทย เพื่อจะใช้ภาษาได้ถูกต้อง	91	39.91
	4.3 คีทขารวรณคคีจนมีความเข้าใจและมีความรู้ แตกฉาน	23	10.08
	4.4 อื่น ๆ เช่น มีความสนใจ และถนัดในวิชานี้เป็น พิเศษ	10	4.38

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ
5	คุณสมบัติของครูภาษาไทยตามความเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา		
	5.1 ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาควรเป็นเพศ		
	5.1.1 ชาย	-	-
	5.1.2 หญิง	77	33.77
	5.1.3 ชายหรือหญิงก็ได้	145	63.59
	5.2 ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ควรมีอายุ		
	5.2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	26	11.40
	5.2.2 26 - 35 ปี	163	71.49
	5.2.3 36 - 45 ปี	34	14.91
	5.2.4 45 ปีขึ้นไป	12	5.26
	5.3 นักเรียนมัธยมศึกษาชอบครูภาษาไทยที่มีบุคลิกภาพดังนี้		
	5.3.1 พูดภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน	78	34.20
	5.3.2 สอนให้เข้าใจวิชานี้ได้ดี	189	82.89
	5.3.3 รูปร่างหน้าตาดี แต่งตัวดี	13	5.70
	5.3.4 มีทักษะและแม่นยำในเนื้อหาวิชา	15	6.57
	5.4 วุฒิการศึกษาของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา		
	5.4.1 ควรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาและ สอนดี	191	83.77

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ
	5.4.2 สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา แต่สอนดี	37	16.22
5.5	ประสบการณ์ทางการศึกษาของ ครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา		
	5.5.1 ควรสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา ในประเทศ	27	11.84
	5.5.2 ควรสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ	3	1.31
	5.5.3 ควรสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย	32	14.03
	5.5.4 สำเร็จการศึกษาระดับใดก็ได้ แต่ให้มี ความรู้ในวิชาภาษาไทยดี	185	81.14
5.6	ความสามารถในการสอนของครูภาษาไทย		
	5.6.1 ควรสามารถสอนเฉพาะวิชาภาษาไทย	62	27.19
	5.6.2 ควรสามารถสอนวิชาภาษาไทยและ วิชาอื่นที่ตนถนัดอีก 1 วิชา	72	31.57
	5.6.3 ควรสามารถสอนวิชาภาษาไทยและ วิชาอื่น ๆ	100	43.85
5.7	การสอนของครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา		
	5.7.1 ควรแยกครูเพื่อสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	140	61.40

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ
6	5.7.2 ไม่ควรแยกครูเพื่อสอนวิชาภาษาไทย เป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	87	38.15
	ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบ		
	6.1 บรรยาย	185	81.14
	6.2 ประชุม สัมมนา	6	2.63
	6.3 อภิปราย	37	16.22
	6.4 ใช้อุปกรณ์การสอน	15	6.57
	6.5 ให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	30	13.15
	6.6 สาธิต	10	4.38
7	6.7 ทดลองในห้องปฏิบัติการ	2	0.87
	ในขณะที่สอนครูภาษาไทยจัดกิจกรรมโดยวิธี		
	7.1 จัดกิจกรรมทั้งห้องพร้อมกัน	21	9.21
	7.2 จัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม	65	28.50
	7.3 จัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล	36	15.78
	7.4 จัดกิจกรรมทั้ง 3 ลักษณะข้างต้นรวมกัน	72	31.57
7.5 ไม่จัดกิจกรรมเลย	49	21.49	
8	การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน		
	8.1 ครูภาษาไทยสอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	71	31.14
	8.2 ครูภาษาไทยสอนโดยไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการ สอน	153	67.10

จากตารางที่ 20 แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 82.01 ชอบเรียนวิชาภาษาไทย และร้อยละ 38.15 ให้ความเห็นว่า สาเหตุที่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย เพราะความรู้จากวิชาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 21.49 ตอบว่าเหตุที่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยเพราะมีพื้นความรู้ในวิชานี้ไม่เพียงพอ และนักเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 64.03 ให้ความเห็นว่า ผู้ที่จะเรียนวิชาภาษาไทยได้คือนั้นจะต้องเป็นผู้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน คือ

นักเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 63.59 ตอบว่าครูภาษาไทยนั้นจะเป็นครูชายหรือหญิงก็ได้ ร้อยละ 71.49 ตอบว่า ครูภาษาไทยควรมีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี ร้อยละ 82.89 ชอบครูภาษาไทยที่สอนให้เข้าใจวิชานี้ได้คือ ร้อยละ 83.77 ให้ความเห็นว่า ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาควรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาและสอนดีและร้อยละ 81.14 ตอบว่า ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาจะเป็นผู้มีประสบการณ์ทางการศึกษาระดับใดก็ได้ แต่ให้มีความรู้ในวิชาภาษาไทยดี

ในด้านความสามารถในการสอนของครูภาษาไทยนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 43.85 เห็นว่า ควรสามารถสอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ได้ด้วย ร้อยละ 61.40 เห็นว่าควรแยกครูเพื่อสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 81.41 ตอบว่าครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 31.57 ตอบว่าในขณะที่สอนครูภาษาไทยใช้วิธีจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั้งห้องพร้อมกัน จัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม และจัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ประสมกัน และนักเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 67.10 ตอบว่าครูภาษาไทยสอนโดยไม่ใช่อุปกรณ์ประกอบการสอน

3.4 ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของครูประจำการ อาจสรุปแนวความคิดในการจัดอบรมวิชาการให้แก่ครู ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ค่าร้อยละความความคิดเห็นของผู้ใช้ครู (ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย) ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของครูประจำการ

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการโดย				
	1.1 ส่งไปอบรม	122	96.06	-	-
	1.2 ส่งไปดูงานตามสถาบันอื่น	46	36.22	-	-
	1.3 ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในโรงเรียน	69	54.33	-	-
	1.4 ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่มโรงเรียน	71	55.91	-	-
	1.5 เชิญวิทยากรบรรยาย	48	37.80	-	-
	1.6 จัดนิทรรศการและบริการเอกสารอ่านประกอบในโรงเรียน	55	43.31	-	-
	1.7 เปิดโอกาสให้ลาศึกษาต่อ	114	89.76	-	-
2	ระยะเวลาที่ควรจัดการอบรมทางวิชาการให้แก่ครู				
	2.1 ทุกภาคการศึกษา	33	25.98	14	20.00

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อความ	ผู้บริหาร โรงเรียน		หัวหน้าสาขาวิชา ภาษาไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.2	ทุกปีการศึกษา (ระหว่างปีภาค- เรียน)	102	80.31	42	60.00
2.3	ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร	102	80.31	47	67.14
2.4	อื่น ๆ เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ทางเนื้อหาวิชาหรือโครงสร้างทาง วิชาการทุกครั้งในกลุ่มโรงเรียนจัด ขึ้น	6	4.72	3	4.28

จากตารางที่ 21 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 96.06 ทอบว่า
โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการโดยการส่งไปอบรม ส่วนระยะ
เวลาที่ควรจัดอบรมทางวิชาการให้แก่ครูนั้น ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 80.31 เห็นว่า
ควรจัดทุกปีการศึกษาระหว่างปีภาคเรียน และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ส่วน
หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยร้อยละ 67.14 เห็นว่าควรจัดทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ตอนที่ 2 สรุปข้อมูลที่ไ้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันผลิตครูภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา

จากการสัมภาษณ์ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีคณะ-
ศึกษาศาสตร์ และอธิการในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูที่ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยม
ศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อการผลิต และการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา สรุป
ได้ดังนี้

ความคิดเห็นในด้านการผลิตครู

มหาวิทยาลัยดำเนินการผลิตครู โดยรับนโยบายจากสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัย ทำการผลิตครูทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการผลิตครูทางวิชาการ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ และขณะนี้มหาวิทยาลัยหลายแห่งมีแนวโน้มที่จะผลิตครูทางสาขาวิชาชีพ เช่น ศิลปศึกษา เกษตรกรรม อุตสาหกรรมศิลป์ ฯลฯ ขึ้นบ้าง เนื่องจากเห็นว่าหลักสูตรมัศึกษามีปัจจุบันให้ความสำคัญทางด้านนี้มาก

วิทยาลัยครู ดำเนินการผลิตครูโดยรับนโยบายจากสภาการฝึกหัดครู ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งผลิตครูทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการครู ในเขตจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ

นโยบายทางด้านการปริมาณการผลิตครูของมหาวิทยาลัยนั้นส่วนหนึ่งทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด อีกส่วนหนึ่งเป็นนโยบายของสถาบันเอง โดยดำเนินการผลิตครูในปริมาณเท่าที่ความสามารถของสถาบันจะทำได้ ในเรื่องนโยบายทางด้านการปริมาณนี้ บางมหาวิทยาลัยได้มีการสำรวจความต้องการ ครูระดับมัธยมศึกษาในสังคม เพื่อนำมาประกอบการกำหนดแนวนโยบายการผลิตครูระดับมัธยมศึกษา และได้ใช้ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำหน้าที่รับบรรจุครูเข้าทำงาน มาพิจารณาเพื่อศึกษาว่าปีที่ผ่านมามีการรับบัณฑิตสาขาไหน เข้าทำงานมากน้อยแค่ไหน แต่ข้อมูลที่ไ้จากแหล่งดังกล่าวยังไม่ค่อยชัดเจน ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์

ได้ว่า ความต้องการครูสาขาวิชาใด มีจำนวนเท่าใด ในแต่ละปีการศึกษา บางมหาวิทยาลัย ไม่ได้ทำการสำรวจโดยตรง อาศัยข้อมูลจากสถาบันอื่นที่ผลิตครูในสาขาวิชาเดียวกันบ้าง ข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการบ้าง รวมทั้งข้อมูลจากการสำรวจเรื่องอื่น ๆ มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายค่านปริมาณการผลิตครู แต่หลักการสำคัญยังคงอยู่ที่การให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกเรียนวิชาตามความถนัดและความพอใจ โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการหางานทำเอง มหาวิทยาลัยมีหน้าที่เพียงช่วยให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น

ส่วนนโยบายค่านปริมาณการผลิตครูระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครู กรมการฝึกหัดครูจะเป็นผู้กำหนด โดยแต่ละวิทยาลัยครูที่สามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรีได้ ให้นักศึกษาครูแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เกินสาขาวิชาละ 30 คน และเนื่องจากนโยบายการผลิตครูของกรมการฝึกหัดครู ยึดหลักเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นอยู่แล้ว นโยบายการผลิตครูค่านปริมาณจึงต้องสอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว ซึ่งวิทยาลัยครูเกือบทุกแห่งได้ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสำรวจความต้องการครูในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบ ผู้บริหารในวิทยาลัยครูบางแห่ง ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ในการผลิตครูระดับมัธยมศึกษาานั้น ควรจะต้องคำนึงถึงความต้องการครูในแต่ละสาขาวิชาในสังคมนั้นว่าเป็นเช่นไร เช่น ในบางสาขาวิชาต้องการครูเพิ่มขึ้น และในบางสาขาวิชาความต้องการครูลดลง

นโยบายในด้านคุณภาพนั้น มหาวิทยาลัยมุ่งที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้เพียงพอที่จะไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจัดให้เรียนวิชาเฉพาะ 2 วิชา คือ วิชาเอก 1 วิชา และวิชาโทอีก 1 วิชา เพื่อให้มีความรู้ลึกซึ้งในวิชาที่ตนถนัดวิชาหนึ่ง และมีความรู้ในวิชาที่ตนสนใจอีกวิชาหนึ่งพอสมควร มหาวิทยาลัยให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกสาขาวิชาเอกและวิชาโท โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปริมาณของผู้เรียนในแต่ละวิชาเอกและวิชาโทมีไม่จำกัด ทั้งนี้แล้วแต่ความสนใจของผู้เรียน

สำหรับในวิทยาลัยครู เนื่องจากเป็นระยะเริ่มต้นของการผลิตครูระดับปริญญาตรี จึงได้มีการระดมทรัพยากรด้านคุณภาพเป็นพิเศษ เพื่อที่จะให้ได้ครูปริญญาตรีที่มีคุณภาพดี เป็นพลเมืองดี และเป็นครูที่ดี ก็นอกจากจะให้ผู้เรียนมีความรู้ดีในทางวิชาการตามที่ -

หลักสูตรกำหนดแล้ว วิทยาลัยครูบังคับให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้เรียนต่อการออกไปประกอบอาชีพครู เพื่อจะได้สำเร็จออกไปเป็นครูที่สามารถเป็นแบบอย่างแก่ครูทั่ว ๆ ไปได้

การจัดทำหลักสูตรการผลิตครูในมหาวิทยาลัย คณะวิชาจะเป็นผู้จัดตั้ง คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรขึ้นโดยเฉพาะ ประกอบด้วย คณบดี หัวหน้าแผนกวิชา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิในแขนงวิชาต่าง ๆ หลักสูตรจะมีการปรับปรุงอยู่เสมอตามความเหมาะสม ไม่กำหนดระยะเวลาแน่นอนลงไป

แนวการจัดหลักสูตร เนื่องจากการผลิตครูเป็นงานที่ต้องอาศัยการปฏิบัติ มหาวิทยาลัยจึงจัดสอนวิชาทางทฤษฎีในปีแรก ๆ และให้มีการฝึกภาคปฏิบัติในปีสุดท้าย คือ การให้ผู้เรียนออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยที่ก่อนการออกฝึกสอน ผู้เรียนจะได้รับ การฝึกฝนเพื่อเป็นการเตรียมตัวหลายทาง เช่น การศึกษาวิธีสอนแบบต่าง ๆ, การสาธิตวิธีสอน, การทดลองสอนในชั้นเรียน, การเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบจุลภาค, การสังเกตการสอนในโรงเรียนสาธิต ฯลฯ ตามที่มหาวิทยาลัยได้จัดให้ และเมื่อนักศึกษาออกฝึกสอนก็จะมีอาจารย์ไปนิเทศการสอน ซึ่งมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้อาจารย์นิเทศก์ตามสาขาวิชาเอก แต่มหาวิทยาลัยบางแห่งมีอาจารย์นิเทศก์ 2 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ทั่วไป จะออกดูแลการสอนของผู้ฝึกสอนทุกคน และอาจารย์นิเทศก์เฉพาะวิชาอีกกลุ่มหนึ่ง จะเป็นผู้ดูแลผู้ฝึกสอนตามสาขาวิชาเอกของตน การจัดให้มีอาจารย์นิเทศก์ 2 กลุ่มเช่นนี้มีประโยชน์มากในเรื่องการให้การดูแลได้อย่างทั่วถึง และพิจารณาให้คะแนนการฝึกสอนได้อย่างยุติธรรม

มหาวิทยาลัยได้มีการประสานงานกัน เพื่อวางแผนนโยบายร่วมกันในเรื่องการผลิตครู โดยมีองค์กรหนึ่งชื่อว่า "ที่ประชุมคณบดีคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์" มีสมาชิกประกอบด้วย คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการประชุมกันปีละ 2 ครั้ง องค์กรนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อ

1. ประสานกันในเรื่องการผลิตบัณฑิตทางการศึกษา
2. ป้องกันการซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

3. ประสานงานและวางแนวทางร่วมกันในทางวิชาการ

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเป็นแหล่งให้คำปรึกษาแก่กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการประสานงานการฝึกหัดครูด้วย

นอกจากการประสานงานกันระหว่างมหาวิทยาลัยที่ผลิตครูด้วยกันแล้ว ก็มีการประสานงานร่วมกับสถาบันผลิตครูแห่งอื่นและสถาบันที่ใช้ครูด้วย โดยมหาวิทยาลัยทุกแห่งได้มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประสานงานการฝึกหัดครู ซึ่งเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างผู้ผลิตกับผู้ใช้ครู คณะกรรมการนี้ประกอบด้วย รองเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ มีรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นที่ปรึกษา กรรมการ คือ อธิการบดี คณบดี และอธิการของสถาบันผลิตครู และมีผู้แทนของกรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา กรุงเทพมหานคร ฯลฯ เป็นผู้แทนของฝ่ายผู้ใช้ครู คณะกรรมการนี้อำนวยประโยชน์ในการตกลงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องการผลิตและการใช้ครู เช่น การกำหนดปริมาณและคุณภาพของครู, ปัญหาการใช้ภาษาไม่ตรงกัน, ปัญหาการใช้หลักสูตร, ปัญหาการสมัครสอบ ฯลฯ

แนวการจัดหลักสูตรการผลิตครูระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครูนั้น สภาการศึกษาซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการ กรมการฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูต่าง ๆ เป็นผู้กำหนด โดยกำหนดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรดังนี้ คือ

หมวดวิชาพื้นฐาน ร้อยละ 20

หมวดวิชาชีพ ร้อยละ 30

หมวดวิชาเฉพาะ (เอก-โท) ร้อยละ 37 - 40

หมวดวิชาเลือก ร้อยละ 10 - 13

วิทยาลัยครูมีปัญหาตรงที่ไม่สามารถจัดวิชาให้ผู้เรียนได้เลือกโดยอิสระมากนัก เพราะแต่ละวิทยาลัยเปิดสาขาวิชาเอก โท อยู่ในวงจำกัด เท่าที่ขีดความสามารถของวิทยาลัยจะเปิดสอนได้ วิทยาลัยครูคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาออกไปมีความรู้เพียงพอต่อการ

ประกอบอาชีพ แต่ทั้งนี้ยังไม่มีการติดตามผลเป็นที่แน่นอน

วิทยาลัยครูมีการประสานงานกัน มีการแบ่งกลุ่ม เช่น กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ เป็นต้น แต่ละกลุ่มมีการประชุมร่วมกันเพื่อประสานงานและดำเนินงานบางอย่าง เช่น ทำคู่มือประกอบการเรียน การสอน ปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตร การตกลงกันในการที่จะผลิตครูปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน ตลอดจนการรวบรวมปัญหาในบางเรื่องเพื่อเสนอไปยังสภาการศึกษา ครู นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังได้เคยมีการสัมมนาร่วมกับสถาบันผลิตครู สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในระดับผู้บริหารเพื่อวางนโยบายร่วมกัน วิทยาลัยครูบางแห่งได้เชิญวิทยากรจากมหาวิทยาลัย มาช่วยสอน และวิทยาลัยครูมีการส่งอาจารย์ไปศึกษางานในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นประจำ

สำหรับการวางนโยบายและประสานงานร่วมกับผู้ใช้ครูนั้นไม่มีปัญหา เพราะวิทยาลัยครูรับผิดชอบต่อการผลิตครู เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นในเขตที่ได้รับมอบหมายอยู่แล้ว

ปัญหาการผลิตครูของสถาบันผลิตครู อาจแยกกล่าวได้ดังนี้

ปัญหาค่านบุคลากร มหาวิทยาลัยส่วนกลางไม่ค่อยประสบปัญหาทางค่านนี้ เพราะอัตราค่าจ้างของอาจารย์มีเพียงพอ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานก็เหมาะสม ส่วนมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค และวิทยาลัยครูมีปัญหาทั้งค่านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ ขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนในบางสาขาวิชา ในบางสาขาวิชาที่มีคุณวุฒิไม่เหมาะสม แต่จำเป็นต้องสอน มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูต่างกล่าวมีนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ไปศึกษาต่อ แต่มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้กลับมาสังกัดสาขาวิชาที่ต้องการ เพราะไปเรียนวิชา ในสาขาอื่น หรือบางทีก็เปลี่ยนอาชีพไปเลย

ปัญหาค่านหลักสูตร ในบางมหาวิทยาลัยพบว่าเนื้อหาวิชาเฉพาะในหลักสูตรเดิม มีน้อยเกินไป ผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้สอนในระดับสูงได้ บางมหาวิทยาลัยเห็นว่าผู้เรียน ยังมีความรู้ในวิชาพื้นฐาน และวิชาเฉพาะไม่แน่นพอก่อนออกฝึกสอนจึงมีการปรับปรุงหลักสูตร

ใหม่เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว และมหาวิทยาลัยที่ผลิตครูมัธยมศึกษาหลายแห่งได้ปรับปรุงหลักสูตรของตนให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาซึ่งเปลี่ยนแปลงไป ส่วนในวิทยาลัยครู เนื่องจากส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มหลักสูตรการผลิตครูระดับปริญญาตรี จึงยังไม่ค่อยได้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับหลักสูตรที่ใช

ปัญหาค้นสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มหาวิทยาลัยในส่วนกลาง และวิทยาลัยครูไม่ค่อยมีปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการผลิตครูภาษาไทย มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคบางแห่งยังประสบปัญหาการขาดแคลนสถานที่เรียนบ้าง เพราะยังอยู่ในระยะขยายงาน

ความคิดเห็นในด้านการใช้ครู

มหาวิทยาลัยในฐานะฝ่ายผลิตครูเห็นว่า ตามหลักการแล้วครูทุกระดับควรสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยเฉพาะครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาควรเป็นครูที่ดีที่สุด เพราะเป็นแหล่งให้การศึกษาแก่ประชาชนส่วนใหญ่ ถ้าการศึกษาของประชาชนดี ก็ย่อมทำให้ฐานะของสังคมดีขึ้นด้วย และเห็นว่านโยบายการบรรจุครูที่รับครูที่มีวุฒิต่ำทำให้ได้ครูจำนวนมากนั้นยังไม่ถูกต้อง เป็นแนววิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น มหาวิทยาลัยบางแห่งเคยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะแต่ละสาขาวิชาเอก พบว่าบางโรงเรียนให้ครูสอนหลายวิชาด้วยกัน และครูบางส่วนไม่ได้สอนตรงตามสาขาวิชาเอก-โทที่เรียนไป ซึ่งเป็นการใช้ครูผิดลักษณะ นอกจากนั้นสภาพการใช้ครูในปัจจุบัน หน่วยงานที่ใช้ครูพิจารณาแค่ขนาดของโรงเรียนต่ออัตรากำลังครูเป็นเกณฑ์โดยไม่คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงว่า การทำงานของครูในแต่ละสายวิชามีลักษณะแตกต่างกัน บางครั้งครูบางคนยังต้องทำงานอื่น นอกเหนือไปจากงานสอน เช่น งานธุรการ, การเงิน, ทะเบียน, วัสดุ ฯลฯ ซึ่งเป็นการใช้ครูที่ไม่ถูกต้อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่มีต่อการใช้ครูนั้นเห็นว่า ผู้ใช้ครูควรได้กำหนดอัตรากำลังบรรจุครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนตามความเป็นจริง และควรให้ครูได้ทำงานด้านวิชาการ คือทำหน้าที่สอนในสายวิชาที่เรียนมาเป็นวิชาเอก-โท เพื่อครูจะได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

1. ข้อเสนอแนะของผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูที่ผลิตครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยให้ข้อเสนอแนะว่า สถาบันผลิตครูควรส่งเสริมให้ผู้สอนวิชาวิธีสอนได้รับการอบรมและศึกษาเพิ่มเติมหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความมั่นใจในการสอน และเห็นว่าการสอนเพื่อผลิตครูภาษาไทยจะได้ผลดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพื้นฐาน, ความถนัด และความสนใจของผู้เลือกเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอกด้วย เพราะถ้าหากผู้เรียนมีพื้นฐานมีความถนัดในวิชาภาษาไทย และมีความสนใจในวิชานี้อยู่แล้ว การสอนและการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ก็สามารถกระทำได้ดี นอกจากนั้นยังให้ความเห็นว่า สถาบันผลิตครูควรให้ความสำคัญต่อวิชาวิธีสอนโดยการเพิ่มเวลาและค่าคะแนน (หน่วยกิต) ให้มากกว่าที่มีอยู่ เพื่อจะได้สามารถฝึกฝนผู้เรียน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติให้ได้ผลเต็มที่ และทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญของวิชาวิธีสอนซึ่งเป็นวิชาหลักในการออกไปฝึกสอนและออกไปประกอบอาชีพครูภาษาไทย จะได้เอาใจใส่ศึกษาและฝึกฝนจนมีความรู้และความชำนาญ เพื่อจะได้ออกไปเป็นผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ

ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยได้ให้ข้อเสนอแนะอีกว่า ควรมีการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และจัดสัมมนาหรืออบรมทางวิชาการให้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้สูงขึ้น อีกทั้งควรมีสถูนย์กลางบริการตำรา วัสดุอุปกรณ์ และเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทยให้ครูภาษาไทยได้ใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของตน

2. ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชา-

การ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ตลอดจนผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

วุฒิและความสามารถของครูภาษาไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น ควรมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความรู้ความสามารถ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพในการสอนภาษาไทยอย่างแท้จริง และเสนอแนะว่าในการผลิตครู ควรเลือกผู้เรียนที่มีสติปัญญาสูง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู โดยหาวิธีคัดเลือกที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สถาบันผลิตครู ควรผลิตครูให้เพียงพอ และตรงกับความต้องการของโรงเรียน สถาบันผลิตครูควรประสานงานกับสถานศึกษาที่ใช้ครูอย่างใกล้ชิด เพื่อผลิตครูที่มีคุณภาพ มีिशสูงแต่ปริมาณให้เพียงพออย่างเคียว ผู้บริหารโรงเรียนบางคนเห็นว่า ครูควรมีความสามารถสอนหลาย ๆ ด้าน ไม่เพียงเฉพาะสอนได้แต่วิชาเอก-โทเท่านั้น เพื่อจะไ้สอนแทนครูอื่นได้

ความสามารถในทางวิชาการของครูนั้น สถาบันผลิตครูควรเน้นหนักเรื่องความแม่นยำในเนื้อหาวิชาคือให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงที่จะสอนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษา และฝึกฝนให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม มีทักษะ และรู้จักวิธีสอนแบบต่าง ๆ เป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถนำออกไปใช้ปฏิบัติได้ทันทีที่ออกไปประกอบอาชีพครู โดยไม่ต้องส่งไปฝึกอบรมอีก นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษายังให้ความเห็นว่าการให้ครูเรียนครูได้มีความรู้ในระเบียบราชการ และความรู้ในเรื่องการปฏิบัติงานประจำของครู เช่น งานประจำชั้น เป็นต้น

ในด้านการใช้ครู ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความเห็นว่า ปัญหาสำคัญคืออัตรากำลังครูขาดแคลน เพราะรัฐมีงบประมาณไม่เพียงพอ บางครั้งผู้สมัครสอนวิชาที่กรมสามัญศึกษาต้องการ แต่เป็นวิชาที่ตนไม่ถนัดสอน เมื่อสอบได้ก็ขอเปลี่ยนไปเป็นวิชาที่ตนถนัด ทำให้โรงเรียนขาดครูในสายวิชาที่ต้องการ ปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ การบรรจุครูและการจัดอัตราทดแทนครูที่ยกย้ายกระทำล่าช้าทำให้ขาดแคลนครู

ครูระดับมัธยมศึกษาควรมีชั่วโมงที่สอนไม่เกินสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมง ควรมีการอบรมทางวิชาการให้แก่ครูประจำการอยู่เสมอ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ที่ใช้สอนอยู่

การรับครูใหม่เข้าทำงาน ทางโรงเรียนควรจะได้รู้ประวัติและภูมิหลังของครูโดยละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำการทำงาน และเห็นควรให้มีรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ผู้บริหารโรงเรียนบางคนให้ความเห็นว่า ควรจัดให้มีวิชาที่เป็นพื้นฐานของงานธุรการ เช่น พิมพ์ดีด บัญชี งานสารบรรณ ไว้ในหลักสูตรของการเรียนการสอนวิชาครู

3. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ในด้านการผลิตครู หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยมีความเห็นว่า ผู้เรียนวิชาเอกภาษาไทย ควรเป็นผู้ที่มีความถนัด ความสนใจ และมีทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างจริงจัง เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้สนใจและถนัดจะมีโอกาสสะสมทักษะทางด้านภาษาไทยได้มาก ยิ่งมีความถนัดเป็นพิเศษ เช่น สามารถประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรองได้ จะเป็นผลดีต่อการสอนยิ่งขึ้น

ผู้เรียนวิชาเอกภาษาไทยควรมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาและมีทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ดี ควรได้มีโอกาสรู้จักรายวิชาภาษาไทยในหลักสูตรมัธยมศึกษา และสามารถสอนได้ทุกรายวิชา ควรเป็นผู้ที่ได้ฝึกฝนเทคนิค วิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาอย่างดี และเนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ครูภาษาไทยจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี คือเป็นบุคคลที่รักการอ่าน มีความรอบตัวกว้างขวาง มีแนวความคิดริเริ่มดี มีวิธีการเสาะแสวงหาความรู้และเป็นที่พึ่งให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ทุกโอกาส

ในด้านการใช้ครู หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเห็นว่า ครูภาษาไทยควรสามารถสอนภาษาไทยได้ทุกแขนงวิชา คือ ทั้งวรรณคดี หลักภาษา และการใช้ภาษา โรงเรียนควรจัดอบรมครูภาษาไทยเพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ และควรส่งเสริมการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เช่น เผยแพร่เอกสารส่งเสริมให้ศึกษาต่อ ฯลฯ

หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยบางคนเห็นว่า ปัจจุบันจำนวนชั่วโมงสอนของครูภาษาไทยมากเกินไป ทำให้ครูมีเวลาตรวจผลงานของนักเรียนและเตรียมการสอนน้อย และเห็นว่า ควรมีการจัดศูนย์กลางเพื่อให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนต่าง ๆ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และเพื่อสร้างสรรค์งานทางวิชาการ เช่น ปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตร ทำหนังสือประกอบการเรียน ฯลฯ

ในด้านการสอนวิชาภาษาไทย ครูควรสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่นักเรียน และชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทย เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มักมองวิชาภาษาไทยในแง่เป็นวิชาที่ยาก และให้ประโยชน์น้อย หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยบางคนยังให้ความเห็นว่า ควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหาภาษาไทยบางวิชาในหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจ และเห็นประโยชน์ของวิชาภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

4. ข้อเสนอแนะของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อการผลิตและการใช้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ในด้านการผลิตครู ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความเห็นว่า สถาบันผลิตครูบางแห่งยังไม่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะผลิตครูภาษาไทยเพื่อสอนในระดับใด จนบางครั้งครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะสอนได้ หลักสูตรการผลิตครูภาษาไทยควรเพิ่มวิชาการ วัสดุ การวิเคราะห์ข้อสอบ การออกข้อสอบ ควรให้เรียนรู้งานพิเศษสำหรับการเตรียมตัวเป็นครูพอสมควร เช่น งานธุรการ งานประจำชั้น แนะนำการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครู ควรคัดเลือกผู้ที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย โดยเลือกเอาผู้ที่มีความสนใจในวิชานี้อย่างจริงจัง เพื่อจะได้ฝึกฝนให้

เป็นครูภาษาไทยที่มีความสามารถ มีไหว้ไกร ๆ ก็สามารถสอนวิชาภาษาไทยได้

ผู้สอนวิธีสอนภาษาไทยในสถาบันผลิตครู ควรวิธีสอนที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนได้ และควรเป็นผู้ที่เคยผ่านการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษามาแล้ว ควรฝึกฝนเทคนิคการสอนและวิธีสอนให้แก่ผู้เรียนจนมีความสามารถพอสมควร เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่สอนยาก นักเรียนไม่ค่อยเห็นความสำคัญ ผู้ที่จะไปเป็นครูภาษาไทยจึงควรมีเทคนิคและวิธีสอนที่ดี สามารถสอนภาษาไทยให้บรรลุผลได้

นอกจากนี้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษายังให้ความเห็นเห็นว่า สถาบันผลิตครูควรได้มีการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาจะประสบความสำเร็จในการสอนเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตครูในสถาบันของตน

ในด้านการใช้ครู ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาบางคนให้ความเห็นเห็นว่าครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่จำเป็นต้องมีวุฒิปริญญาตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงจะควรใช้ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี

การบรรจุครูเข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ควรจัดให้ผู้สอนได้สอนวิชาที่ตนถนัดมากที่สุด ครูภาษาไทยควรรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี จึงจะทำการสอนได้ผล ครูที่ได้รับการบรรจุใหม่ ๆ มักสร้างปัญหาในการสอนคือ ถ้ายทอดความรู้ระดับสูงที่ตนเรียนมายึดเยื้อคให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเกินขีดความสามารถของนักเรียนที่จะรับได้

โรงเรียนควรจัดให้ครูภาษาไทยได้รับรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน และให้ครูได้มีความรู้ก้าวหน้าทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ อาจจัดโดยวิธีให้การอบรม, เผยแพร่เอกสาร, ส่งไปศึกษาต่อ, ประชุมกลุ่มโรงเรียน, แลกเปลี่ยนความรู้กัน หรือวิธีการอื่น ๆ

โรงเรียนควรจัดบริการค่านูปรณการสอนให้เพียงพอ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน
มีโอกาสได้ค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะการบริการค่านหนังสืออ่านประกอบ เป็นเรื่อง
สำคัญสำหรับการสอนวิชาภาษาไทยมาก

ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาบางคนให้ความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน
ควรให้สวัสดิการแก่ครูอย่างเพียงพอ และจัดเวลาให้สอนพอเหมาะพอควร เพื่อครูจะได้
ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย